

Cadro 2.5.1.**Recursos materiais en Atención Primaria 1995-97 (1)**

	A CORUÑA		LUGO		OURENSE		PONTEVEDRA		GALICIA	
	1995	1997	1995	1997	1995	1997	1995	1997	1995	1997
Centros de saúde	16	36	8	19	10	54	17	51	51	160
Ambulatorios	4	4	2	1	3	1	9	4	18	10
Consultorios municipais	52	84	59	52	81	45	39	24	231	205
Consultorios parroquiais	54	64	14	15	23	20	36	38	127	137
TOTAL	126	188	83	87	117	120	101	117	427	512

(1) Datos a finais de decembro de cada ano

Fonte: elaboración propia a partir de SERGAS, División de Asistencia Sanitaria.

Cadro 2.5.2.**Recursos materiais en atención urgente extrahospitalaria 1995-97 (1) :puntos de garda**

	A CORUÑA		LUGO		OURENSE		PONTEVEDRA		GALICIA	
	1995	1997	1995	1997	1995	1997	1995	1997	1995	1997
Municipal	29	24	38	36	6	1	22	18	95	79
Supramunicipal	10	7	10	7	19	7	8	3	47	24
Atención continuada	6	6	1	1	3	-	3	1	13	8
Puntos de atención continuada	2	9	-	4	-	12	-	7	2	32
Servicios normais de urxencias	13	12	7	7	2	2	10	12	32	33
Servicios especiais de urxencias	1	1	-	-	-	-	1	1	2	2
TOTAL	61	59	56	55	30	22	44	42	191	178

(1) Datos a fin de decembro de cada ano

Fonte: Elaboración propia a partir de SERGAS, División de Asistencia Sanitaria.

Cadro 2.5.3.**Unidades de Apoio 1995-97 (1)**

	A CORUÑA		LUGO		OURENSE		PONTEVEDRA		TOTAL	
	1995	1997	1995	1997	1995	1997	1995	1997	1995	1997
Unidades de fisioterapia	12	16	4	7	5	5	7	6	28	34
Unidades de saúde bucodental	14	17	1	12	12	12	5	10	32	51
Unidades de pediatría(2)	7	11	2	12	4	9	8	13	21	45
TOTAL	33	44	7	31	21	26	20	29	81	130

(1) Datos a finais de decembro de cada ano

(2) Nenos ata os 15 anos atendidos por pediatras de apoio

Fonte:Elaboración propia a partir do SERGAS, División de Asistencia Sanitaria.

Cadro 2.5.6.**Recursos materiais en Atención Especializada 1997: centros de especialidade do Sergas**

Provincia	Localidade	Referencias Hospitalarias
A CORUÑA		
Ventorrillo	A Coruña	
Cambre	A Coruña	
Elviña	A Coruña	
Orillamar	A Coruña	
Ponte-Anido	A Coruña	
Casa do Mar	A Coruña	
Carballo	A Coruña	
Abente y Lago	A Coruña	
Betanzos	Betanzos	C.H. Juan Canalejo-Marítimo de Oza
Concepción Arenal	Santiago de Compostela	C.H. Universitario de Santiago
San Pedro de Leixa	Ferrol	C.H. Arquitecto Marcide-Novoa Santos
LUGO		
Praza de Ferrol	Lugo	C.H. Xeral-Calde
Monforte	Monforte de Lemos	Hospital Comarcal de Monforte
OURENSE		
Nosa Señora dos Remedios	Ourense	C.H. Cristal-Piñor
Valdeorras	O Barco de Valdeorras	Hospital Comarcal de Valdeorras
PONTEVEDRA		
Coia	Vigo	
A Doblada	Vigo	C.H. Xeral-Cíes
Virxe Peregrina	Pontevedra	
Mollabao	Pontevedra	
Lalín	Lalín	
A Estrada	A Estrada	
San Roque	Vilagarcía de Arousa	
Casa do Mar(1)	Vilagarcía de Arousa	Hospital Montecelo Hospital Provincial de Pontevedra
Tui	Vigo	
A Garda	A Garda	
Ponteareas	Ponteareas	
A Cañiza	A Cañiza	Hospital Meixoeiro

Datos a finais de decembro

(1) Compartida por ámbolos dous hospitais

Fonte: Subdirección Xeral de Información Sanitaria. Elaboración propia

Cadro 2.5.7.**Recursos materiais en Atención Especializada do SERGAS 1995-97: quirófanos e camas**

	QUIRÓFANOS			CAMAS							
	FUNCIONANTES			INSTALADAS			FUNCIONANTES			funcionantes/instaladas	
	95	97	97/95	95	97	97/95	95	97	97/95	95	97
A CORUÑA	53	56	5,7	3.023	3.366	11,3	2.996	3.106	3,7	99,1	92,3
MÉDICO-CIRÚRXCOS	53	56	5,7	2.590	2.971	14,7	2.563	2.711	5,8	99,0	91,2
C.H. Juan Canalejo-Marítimo de Oza	26	26	0,0	1.135	1.285	13,2	1.132	1.255	10,9	99,7	97,7
Fundación Hospital Comarcal Virxe da Xunqueira	–	–	–	–	70	–	–	–	–	–	–
C.H. Universitario de Santiago	21	23	9,5	1.038	1.078	3,9	1.038	1.064	2,5	100,0	98,7
Fundación Hospital Comarcal da Barbanza	–	–	–	–	80	–	–	–	–	–	–
C.H. Arquitecto Marcide-Novoa Santos	6	7	16,7	417	458	9,8	393	392	-0,3	94,2	85,6
PSIQUIÁTRICOS	–	–	–	433	395	-8,8	433	395	-8,8	100,0	100,0
Hospital Psiquiátrico de Conxo	–	–	–	433	395	-8,8	433	395	-8,8	100,0	100,0
LUGO	21	21	0,0	958	984	2,7	939	960	2,2	98,0	97,6
MÉDICO-CIRÚRXCOS	21	21	0,0	958	984	2,7	939	960	2,2	98,0	97,6
C.H. Xeral-Calde	11	11	0,0	967	723	-25,2	684	704	2,9	70,7	97,4
Hospital Comarcal da Costa	5	5	0,0	124	124	0,0	124	124	0,0	100,0	100,0
Hospital Comarcal de Monforte	5	5	0,0	137	137	0,0	131	132	0,8	95,6	96,4
OURENSE	19	19	0,0	1.251	1.246	-0,4	1.214	1.202	-1,0	97,0	96,5
MÉDICO-CIRÚRXCOS	19	19	0,0	1.145	1.140	-0,4	1.108	1.096	-1,1	96,8	96,1
C.H. Cristal-Piñor	10	11	10,0	729	702	-3,7	701	678	-3,3	96,2	96,6
Hospital Comarcal de Valdeorras	2	2	0,0	80	84	5,0	80	83	3,8	100,0	98,8
Hospital Santa María Nai	4	4	0,0	256	274	7,0	247	263	6,5	96,5	96,0
Fundación Hospital Verín	3	2	-33,3	80	80	0,0	80	72	-10,0	100,0	90,0
PSIQUIÁTRICOS	–	–	–	106	106	0,0	106	106	0,0	100,0	100,0
Hospital Psiquiátrico Dr. Cabaleiro Goás	–	–	–	106	106	0,0	106	106	0,0	100,0	100,0
PONTEVEDRA ⁽¹⁾	32	41	28,1	1.462	1.977	35,2	1.426	1.906	33,7	97,5	96,4
MÉDICO-CIRÚRXCOS	32	41	28,1	1.383	1.834	32,6	1.347	1.763	30,9	97,4	96,1
C.H. Xeral-Cies	16	16	0,0	636	636	0,0	614	599	-2,4	96,5	94,2
Hospital Montecelo	7	6	-14,3	332	332	0,0	329	332	0,9	99,1	100,0
Hospital Meixoeiro - incluído MEDTEC-	9	12	33,3	415	439	5,8	404	414	2,5	97,3	94,3
Hospital Provincial de Pontevedra	–	7	–	–	347	–	–	338	–	–	–
Hospital Nicolás Peña	–	–	–	79	80	1,3	79	80	1,3	100,0	100,0
PSIQUIÁTRICOS	–	–	–	–	143	–	–	143	–	–	–
Hospital Psiquiátrico do Rebullón	–	–	–	–	143	–	–	143	–	–	–
TOTAL MÉDICO-CIRÚRXCOS	125	137	9,6	6.076	6.929	14,0	5.957	6.530	9,6	98,0	94,2
TOTAL PSIQUIÁTRICOS	–	–	–	539	644	19,5	539	644	19,5	100,0	100,0
TOTAL SERVICIO GALEGO DE SAÚDE	125	137	9,6	6.615	7.573	14,5	6.496	7.174	10,4	98,2	94,7 ²

Datos a finais de ano para camas instaladas e datos medios anuais para camas e quirófanos funcionantes

Fonte: Subdirección Xeral de Información Sanitaria e Subdirección Xeral de Planificación Sanitaria e Aseguramento. Elaboración propia

⁽¹⁾ En Pontevedra non está incluído POVISA, que desde 1993 presta servizos de atención especializada como centro asistencial vinculado á área de saúde de Vigo.

A finais de 1997, POVISA contaba con 473 camas instaladas

⁽²⁾ O valor deste ratio non coincide coa presentada no **cuadro 17**, debido a que, neste último caso, non se consideran as camas instaladas nos hospitais

Virxe da Xunqueira e Comarcal da Barbanza

Cadro 2.5.11.**Recursos materiais en saúde mental do Sergas 1997:
prazas en hospitais**

	Número de prazas
A CORUÑA	
C.H. Juan Canalejo-Marítimo de Oza	25
C.H. Arquitecto Marcide-Novoa Santos	15
C.H. Universitario de Santiago	20
LUGO	
C.H.Xeral-Calde	20
OURENSE	
C.H Hospital Sta María Nai	20
PONTEVEDRA	
Hospital Psiquiátrico Rebullón Meixoeiro	20
GALICIA	120

Datos a finais de decembro

Fonte: elaboración propia a partir de Sergas, División de Asistencia Sanitaria

Cadro 2.5.12.**Recursos materiais en saúde mental 1997**

	Unidades de saúde mental	Unidades de saúde mental infanto-xuvenil
A CORUÑA		
C.H. Juan Canalejo-Marítimo de Oza	6	2
C.H. Arquitecto Marcide-Novoa Santos	2	—
C.H. Universitario de Santiago	4	1
ASPANEPS (1)	—	1
LUGO		
C.H. Xeral-Calde	1	1
Hospital Comarcal da Costa	1	—
Hospital Comarcal de Monforte	1	—
OURENSE		
Hospital Comarcal de Valdeorras	1	—
Hospital Santa María Nai	3	1
PONTEVEDRA		
C.H. Xeral-Cies	1	—
Hospital Montecelo	1	1
Hospital Meixoeiro	1	—
Hospital Provincial de Pontevedra	2	—
Hospital Psiquiátrico Rebullón	4	1
GALICIA	28	8

Datos a finais de decembro

(1) Convenio

Fonte: elaboración propia a partir de Sergas, División de Asistencia Sanitaria

Neste sentido, hai que sinalar que o nivel de atención nun hospital comarcal non é, en principio, de alta complexidade e que a atención ó paciente pasa porque os ditos centros teñan acceso ás tecnoloxías dos hospitais de referencia, ben con derivación dos procesos non atendidos nos mesmos, ou ben mediante acceso unicamente á proba especializada- produto intermedio de alta complexidade- con mantemento da atención ó paciente no centro comarcal.

Por tanto, en relación coa política actualmente seguida en Galicia de facilitar o acceso do cidadán á atención sanitaria, é necesario precisar que o aumento dotacional nun hospital comarcal non pretende converter a éste nun hospital de referencia, senón máis ben tenta a consecución dos obxectivos seguintes:

1. Cubri-los procesos de baixa complexidade.
2. Deriva-la atención dos procesos que, pola súa frecuencia estatística, considéranse de mediana ou alta complexidade cara ós hospitais de referencia.
3. Ofertar servicios nos que os coidados de enfermería en atención do proceso adquiren un papel máis importante.
4. Utilizar recursos ou produtos intermedios de mediana ou alta complexidade dos hospitais de referencia para atender a procesos non complexos dos que o seu esclarecemento do diagnóstico diferencial da súa patoloxía requira dalgún soporte intermedio non dispoñible no propio centro.

Outros recursos materiais da atención especializada, que teñen unha importancia significativa por centrarse en patoloxías ou hábitos especialmente relevantes pola súa alta morbi-mortalidade, son os destinados ó concepto de saúde mental e a combater as drogodependencias.

A atención da saúde mental está regulada en Galicia polo Decreto 389/1994, de 15 de decembro, sendo xestidos os recursos materiais adicados á mesma pola División de Asistencia Sanitaria.

A distribución provincial dos recursos materiais adicados a saúde mental recóllense nos **cadros 2.5.8. a 2.5.13.**

Mediante o Decreto 86/94 creouse en Galicia a Oficina do Comisionado do Plano Autonómico de Drogodependencias e polo Decreto 174/94, os Órganos Colexiados en materia de drogodependencias. Do mesmo xeito, durante 1994 levouse a cabo a posta en marcha do Sistema de Avaliación Asistencial nos centros da rede asistencial de drogodependencias.

No cadro **2.5.14.** recóllense os recursos asistenciais hospitalarios do Sergas utilizados polo plan de Galicia sobre drogas para o cumprimento das súas funcións.

2.5.3.- Recursos tecnolóxicos

A tecnoloxía sanitaria xoga un importante papel na configuración dos sistemas de saúde. As novas tecnoloxías xeran considerables beneficios para os pacientes, pero tamén teñen o seu impacto nos custos da sanidade.

Dada-las limitacións dos recursos para a produción de servicios, é importante que as tecnoloxías se usen apropiadamente, en situacións nas que os beneficios exceden ós custos.

Na avaliación da tecnoloxía débense ter en conta varias consideracións:

- É importante comprender os factores que estimulan ou inhiben a difusión da tecnoloxía e desenvolver sistemas de información para documentar a difusión
- É necesario desenvolver métodos de avaliación de resultados, os custos e a equidade na distribución de tecnoloxía.
- É necesario explorar o balance entre eficiencia e equidade, xa que a localización máis custo-efectiva dos servicios de especialidades pode non implicar igual acceso para todos os membros da poboación.
- É importante que a avaliación da tecnoloxía estea vencellada á toma de

Cadro 2.5.15.**Recursos en alta tecnoloxía nos hospitais galegos 1995-97**

	A CORUÑA		LUGO		OURENSE		PONTEVEDRA(1)		SERGAS	TOTAL		% SERGAS/ TOTAL
	95	97	95	97	95	97	95	97	97	95	97	TOTAL
TAC corpo enteiro	5	7	1	3	1	2	3	6	18	10	34	53
RM	3	3	-	-	-	-	-	2	5	3	14	36
Gammacámara	2	1	-	-	-	-	2	2	3	4	11	27
Salas de hemodinámica	4	4	-	-	-	-	-	2	6	4	11	55
Anxiografía dixital	5	4	1	1	1	1	1	3	9	8	17	53
Litotricia	1	2	-	-	-	-	-	1	3	1	7	43
Bomba de cobalto	1	1	-	-	1	1	-	-	2	2	5	40
Acelerador liñal	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	3	67
Tomografía por emisión de fotóns	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-

Datos a finais de decembro de cada ano

Fonte: Sergas, Subdirección Xeral de Planificación Sanitaria e Aseguramento

(1) 2 RM, 1 TAC, 2 salas de hemodinámica e 2 aceleradores liñais con dependencia funcional de Medtec.

Cadro 2.5.16.**Recursos en alta tecnoloxía 1997 (1)**

	Sergas (2)	Insalud (3)
TAC/600 mil habs.	4,5	3,8
RM/600 mil habs.	1,4	0,6
Gammacámaras/3 millóns de habs.	4,7	10,3
Salas de hemodinámica/750 mil habs.	1,8	1,7
Anxiógrafos dixitais/600 mil habs.	2,3	1,3
Litotricia/3 millóns de habs.	4,7	1,7
Bomba de cobalto/3 millóns de habs.	3,5	4,0
Acelerador liñal/3 millóns de habs.	3,5	3,6

(1) datos a finais de decembro

(2) inclúe Povisa

(3) inclúe concertos substitutorios

Fonte: *elaboración propia a partir de Sergas, Subdirección Xeral de Planificación Sanitaria e Aseguramento*, Mapa de Recursos en Atención Especializada 1997, e *Insalud*.

Cadro 2.5.17.**Camas instaladas en Galicia por cada 10.000 habitantes 1987-97 (1)**

	Sergas	TOTAL	% camas funcionantes/ instaladas (2)
1987	19,0	42,0	89,5
1988	18,7	41,3	91,1
1989	19,1	41,3	94,5
1990	19,7	42,0	95,5
1991	20,5	42,4	96,6
1992	21,2	42,6	96,6
1993	24,6	41,6	97,1
1994	24,4	41,0	99,1
1995	24,8	42,2	98,3
1996	26,9	41,1	97,7
1997	27,5	41,0	97,1

(1) Datos a finais de decembro de cada ano

(2) a ratio correspondente exclusivamente ós hospitais do Sergas

Fonte: *elaboración propia a partir de Sergas, Subdirección Xeral de Planificación Sanitaria e Aseguramento, Subdirección Xeral de Información Sanitaria*

Cadro 2.5.19.**Servicios sociosanitarios en Galicia: recursos materiais**

	Residencias 3ª idade	Centros minusválidos	Centros de Servicios Sociais	Fogares 3ª idade
A Coruña	7	1	9	4
Lugo	5	1	4	2
Ourense	5		10	1
Pontevedra	5	2	14	2
Total	22	4	37	9

Datos a fin de decembro de 1997

Fonte: elaboración propia a partir de Xunta de Galicia, Dirección Xeral de Servicios Sociais

Conceptualmente, cada un deses medios materiais, destacados no devandito cadro, estase a referir a conceptos variados que requiren dun labor de precisión.

En primeiro lugar, as residencias para personas maiores son centros destinados a vivienda permanente e común nos que se presta unha asistencia integral e continuada as persoas maiores.

En segundo lugar, os fogares e clubs son centros destinados a servir como lugares de encontro nos que se promove fundamentalmente a convivencia das persoas maiores co obxectivo de desenvolver-la solidariedade e potencia-la integración persoal e comunitaria.

En terceiro lugar, os centros de día pretenden servir de equipamentos de atención diurna para persoas con perda da súa autonomía física ou psíquica que, residindo nos seus propios fogares, precisen dunha serie de coidados e atencións de carácter persoal, terapéutico ou social.

En cuarto lugar, os centros ocupacionais son equipamentos que procuran os servizos de terapia ocupacional e de axuste persoal e social ós minusválidos en idade laboral que, pola súa minusvalía temporal ou definitiva, non poden acceder a un emprego ordinario ou protexido.

Finalmente, as residencias de grave-mente afectados son aquelas que procuran, en réxime de internado, unha atención inte-

gral a aquelas persoas con minusvalías graves que non poden acudir a outros centros normalizados, sempre que precisen da axuda doutra persoa para a realización das actividades da vida diaria e non poden ser atendidos no seu medio familiar habitual.

No eido dos medios materiais estase a producir un proceso de transferencias de centros sociais e residencias da terceira idade, adscritos á Consellería de Sanidade e Servizos Sociais, ás corporacións locais. En efecto, a Lei 4/1993, do 14 de abril (DOG do 23/4/97), de servizos sociais, ten unha clara orientación municipalista pois, entre outras competencias, atribúe ós concellos a creación e xestión dos servizos sociais de atención primaria e dos servizos especializados de ámbito local.

Así, a disposición transitoria 1ª da lei dispón que se arbitrará regulamentariamente o procedemento para a transferencia dos equipamentos de persoal, medios materiais e dotación presupuestaria correspondentes ás mesmas e que entre estos equipamentos, entre outros, incluíránse as garderías infantís, os centros sociais, os fogares e clubs e as residencias da terceira idade, agás as asistidas.

Durante 1997, en aplicación do disposto na devandita lei e no Decreto 129/96, do 29 de marzo (DOG do 11/5/96), polo que se crean as comisións mixtas coas corporacións locais para o traspaso dos equipamentos sociais adscritos á Consellería de Sanidade e Servizos Sociais, que regula o

